

Betaalpassen: van strip naar chip

De veranderingen voor winkeliers op een rij

In winkels wordt steeds vaker met betaalpassen afgerekend. De betaalpassen zijn echter verouderd, doordat ze voorzien zijn van een magneetstrip. Deze magneetstrip is fraudegevoelig. Daarom wordt de komende jaren, naast de magneetstrip, een chip (EMV[®]) op de betaalpas gezet. Dit geldt voor zowel de creditcard als de PINpas. Het is de bedoeling dat de chip op den duur de magneetstrip volledig vervangt.

Voor winkeliers die betaalpassen^{**}) accepteren, betekent dit grote veranderingen. Er zal of geïnvesteerd moeten worden in nieuwe betaalapparatuur of de bestaande apparatuur moet EMV-geschikt worden gemaakt. Binnen tien jaar zal Nederland naar verwachting volledig zijn overgestapt op het chipsysteem.

In deze brochure worden de meest gestelde vragen over wat de invoering van de chip voor u als acceptant betekent, beantwoord. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen de verschillende betaalpassen. Deze brochure geeft de stand van zaken weer van november 2005.

1. Welke veranderingen gaan er plaatsvinden?

Invoering chip op betaalpassen

Er wordt op de creditcard, de PINpas en de buitenlandse betaalpas naast de magneetstrip ook een chip op de pas gezet. Het is de bedoeling dat de chip op den duur de magneetstrip volledig vervangt.

Creditcard: De chip wordt in eerste instantie op alle Visa- en MasterCard creditcards gezet. Ook de andere type creditcards zullen op termijn de stap zetten.
In andere landen van de Europese Unie, zoals Engeland en Frankrijk, is al gestart met de invoering van de chip. Wereldwijd volgen steeds meer landen.
Tijdens het plaatsen van de chip worden de creditcards ook voorzien van een PINcode. De handtekening bij een creditcardbetaling komt daarmee te vervallen.
In Nederland worden de creditcards momenteel al veelvuldig voorzien van een chip en een PINcode. Door verschillende plannings bij banken is onduidelijk wanneer alle creditcards over een chip en een PINcode beschikken. Vermoedelijk zal de invoering begin 2009 rond zijn.
Ook buiten Nederland is al een flink aantal creditcards voorzien van een chip en een PINcode. Winkeliers moeten er daarom rekening mee houden dat steeds meer klanten

met een creditcard met chip en PINcode kunnen betalen.

PINpas: Alle PINpassen krijgen een chip. Hiermee wordt in 2006 begonnen. Naar verwachting zijn rond 2011 de meeste PINpassen van een chip voorzien.

Chipknip: Ook de elektronische portemonnee, de Chipknip, zal ingebouwd worden op de nieuwe Nederlandse betaalpassen en blijft ongewijzigd beschikbaar.

Overige: De PINpas is vaak ook geschikt voor betalingen in het buitenland, bijvoorbeeld wanneer het Maestrologo op de pas staat. Maestro wordt zodoende ook op de aangepaste betaalpas gezet.
In het buitenland is de uitgifte van dit soort betaalpassen al begonnen. Winkeliers moeten er daarom rekening mee houden dat buitenlandse klanten al over een betaalpas met chip kunnen beschikken (voorbeelden zijn Maestro, Visa Debit of Vpay).

Invoering EMV-geschikte betaalautomaten

Om betaalpassen met een chip te kunnen accepteren dient de winkelier over een EMV-geschikte betaalautomaat te beschikken. De winkelier bepaalt zelf wanneer de betaalautomaat wordt vervangen of EMV-geschikt wordt gemaakt. Het hangt van de situatie af wanneer de betaalautomaat het beste kan worden vervangen (zie vraag 6).

2. Blijft de magneetstrip bestaan?

De magneetstrip blijft bestaan op de betaalpas totdat wereldwijd is overgestapt op het chipsysteem. Op de nieuwe betaalpassen zit dus zowel een magneetstrip als een chip (met PINcode). Hierdoor kan men de betaalpas ook blijven gebruiken in landen waar nog niet is overgestapt van strip naar chip. Maar ook in landen waar wel is overgestapt, worden de twee systemen naast elkaar gebruikt. Immers, niet iedere winkelier beschikt al over de nieuwe apparatuur. Zie vraag 8 voor wat de consequenties kunnen zijn als u niet bent overgestapt op een betaalaatomaat die EMV-geschikt is.

3. Wat zijn de gevolgen voor de huidige betaalautomaten in winkels?

Dit is afhankelijk van de betaalaatomaat en kan daardoor per winkelier verschillen. De huidige betaalaatomaat moet:

- of aangepast worden, door middel van een upgrade;
- of vervangen worden door een betaalaatomaat die EMV-geschikt is.

De meeste betaalautomaten zullen evenwel moeten worden vervangen.

4. Wat betekent 'EMV-geschikt zijn'?

Winkelier: 'EMV-geschikt zijn' houdt in dat de winkelier beschikt over een betaalaatomaat die een betaalpas met (EMV)chip kan accepteren.

Consument: Voor de consument houdt EMV-geschikt zijn in dat hij of zij beschikt over een betaalpas met (EMV)chip.

5. Zijn de EMV-geschikte betaalautomaten al verkrijgbaar?

Een aantal geschikte betaalautomaten is al verkrijgbaar, alleen is deze apparatuur niet geschikt voor alle betaalpassen. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende betaalpassen die wel of niet geschikt zijn voor de bestaande apparatuur die al verkrijgbaar is.

Creditcard: Voor creditcards met chip en PINcode is een klein aantal geschikte betaalautomaten verkrijgbaar. De website: www.betaalterminal.nl geeft een actueel overzicht van geschikte betaalautomaten. Deze website geeft voor alle te gebruiken betaalautomaten aan of de betaalaatomaat geschikt is voor creditcards met chip en PINcode, en welke maatregelen nodig zijn ten behoeve van geschiktheid voor creditcards met chip en PINcode.

Pinpas: Voor PINpassen met chip zijn nog geen geschikte betaalautomaten verkrijgbaar. Naar verwachting zijn de betaalautomaten eind 2006 verkrijgbaar.

Overige: Voor internationale betaalpassen met bijvoorbeeld het Maestro-logo zijn naar verwachting eind 2006 geschikte betaalautomaten verkrijgbaar.

Voor actuele en onafhankelijke informatie over betaalautomaten kunnen winkeliers terecht op de website: www.betaalterminal.nl. De website biedt een compleet overzicht van alle op de Nederlandse markt beschikbare gecertificeerde betaalautomaten voor winkeliers, inclusief de kassakoppelingen.

6. Wanneer moeten betaalautomaten worden vervangen?

Wanneer betaalautomaten vervangen moeten worden, is afhankelijk van de situatie van de winkelier. Met onderstaande afwegingen moet rekening worden gehouden:

- Wanneer de winkelier creditcards accepteert, geconfronteerd wordt met fraude met creditcards en de aansprakelijkheid bij fraude met creditcards is veranderd, kan vervanging van de betaalaatomaat uitkomst bieden.
- Wanneer de winkelier **geen** creditcards accepteert, is vervanging voorlopig nog niet nodig.
- Wanneer buitenlandse klanten in de winkel met een betaalpas betalen, kan vervanging van de betaalaatomaat uitkomst bieden.

Ook kan vervanging van het kassasysteem of het netwerk in een winkel, reden zijn om gelijktijdig de betaalaatomaat te vervangen.

7. Waarom zou ik overgaan op acceptatie van betaalpassen met chip?

Het gebruik van betaalpassen met een chip is beter beveiligd dan betaalpassen met een magneetstrip. Daarnaast wordt de kans op fraude kleiner door toevoeging van de PINcode bij creditcards in plaats van de handtekening. Bovendien hebben winkeliers minder administratieve handelingen doordat de handtekening komt te vervallen.

Los van veiligheidsoverwegingen kan voor winkeliers meespelen dat de aansprakelijkheid bij fraude met creditcards verschuift (zie vraag 8). Wanneer de winkelier over een EMV-geschikte betaalautomaat voor acceptatie van creditcards met chip en PINcode beschikt, dan moet de bank of de creditcardmaatschappij daar een voordeliger tarief tegenover stellen.

8. Wat zijn de gevolgen als een betaalautomaat in een winkel niet EMV-geschikt is?

De winkelier kan zelf bepalen of en wanneer de huidige betaalautomaat vervangen wordt door een EMV-geschikte betaalautomaat. Wel dient de winkelier rekening te houden met het volgende:

Creditcard: Vanaf 1 januari 2005 is sprake van een verschuiving in aansprakelijkheid bij fraude met creditcards. Dit houdt in dat de verantwoordelijkheid van fraude met valse creditcards naar de partij verschuift die (nog) niet is overgegaan naar het systeem met de chip. De mogelijkheid bestaat dat de bank / creditcardmaatschappij de aansprakelijkheid bij fraude naar de winkelier doorschuift die niet in het bezit is van een EMV-geschikte betaalautomaat. Winkeliers kunnen hierover afspraken maken met de creditcardmaatschappij.

Het Platform Detailhandel Nederland is van mening dat er pas sprake kan zijn van een verschuiving van aansprakelijkheid naar de winkelier als er meerdere grote betaalautomaatleveranciers zijn die voor de Nederlandse markt geschikte betaalautomaten kunnen leveren. Op dit moment wordt nog niet aan deze voorwaarde voldaan. Het ligt daarom voor de hand dat aansprakelijkheid voor fraude voorlopig bij de bank of creditcardmaatschappij blijft liggen. De banken en creditcardmaatschappijen zijn op de hoogte van dit standpunt.

Beschikt de winkelier over een betaalautomaat die geschikt is voor de acceptatie van creditcards met chip en PINcode, dan moet daar een voordeliger tarief tegenover staan. Voor meer informatie hierover en vragen over de verschuiving van aansprakelijkheid bij fraude, kunt u contact opnemen met de bank of de creditcardmaatschappij.

PINpas en overige passen:

Naar verwachting beginnen de Nederlandse banken in 2006 met de uitgifte van PINpassen met een chip. EMV-geschikte betaalautomaten voor PINpassen zijn nog niet verkrijgbaar. Voor het nationale PINproduct is momenteel geen sprake van een verschuiving in aansprakelijkheid bij fraude.

9. Wat verandert er nog meer voor winkeliers?

De EMV-geschikte betaalautomaten worden ontwikkeld met het zogenaamde internetprotocol (IP) als uitgangspunt voor de datacommunicatie. Daarmee vervalt de mogelijkheid om het ISDN-D kanaal te gebruiken (Digi-access), maar PSTN en GSM kunnen wel dienen als alternatief. Natuurlijk zijn DSL verbindingen geschikt, omdat andere toepassingen zoals internet, telefonie en beveiliging kunnen worden gecombineerd. Dit wil niet zeggen dat een betaalautomaat op iedere willekeurige internetaansluiting kan worden aangesloten. Dezelfde technologie kan wel worden gebruikt.

Winkeliers worden aangeraden om bij de aanschaf van een nieuwe betaalautomaat, de leverancier te vragen naar het type (data)communicatie van de betaalautomaat en de handelingen die verricht moeten worden als de betaalautomaat afwijkt van de (data)communicatie waarover de winkelier (nu) beschikt.

10. Welke stappen moeten worden ondernomen bij vervanging van een betaalautomaat?

Wanneer een winkelier de betaalautomaat wil vervangen voor een betaalautomaat die zowel de EMV-chip als de magneetstrip kan accepteren, kunnen de volgende stappen worden doorlopen. De winkelier moet hierbij rekening houden met de gewenste betaalpassen; creditcard, PINpas en/of buitenlandse betaalpassen.

- Stap 1: Inventariseer de (persoonlijke) redenen om tot vervanging van de betaalautomaat over te gaan.
- Stap 2: Inventariseer het marktaanbod via de website: www.betaalterminal.nl.
Is de betaalautomaat EMV-geschikt? Is de betaalautomaat toekomstvast? Welk type (data)communicatie is nodig? Accepteert de betaalautomaat zowel de magneetstrip als de EMV-chip? Bij twijfel, vraag het de leverancier.
- Stap 3: Verken de mogelijkheden voor een korting via de huisbankier en/of creditcardmaatschappij.
Onderhandel over de PIN- en creditcardtarieven.
- Stap 4: Kies zonnodig tussen koop / huur / lease van een betaalautomaat.
- Stap 5: Bepaal de optimale keus voor de vorm van (data)communicatie.
- Stap 6: Bereken op basis van stappen 3, 4 en 5 de totale kosten van de verschillende alternatieven en welk alternatief voor u het meest aantrekkelijk is.

11. Wat moet een winkelier doen voordat hij een betaalautomaat aanschaft?

Winkeliers die voor het eerst een betaalautomaat gaan kopen of nieuwe betaalautomaten nodig hebben voor een nieuwe vestiging, worden geadviseerd de stappen 2 t/m 6 van vraag 10 te doorlopen. De winkelier moet hierbij rekening houden met de gewenste betaalpassen; creditcard, PINpas en/of buitenlandse betaalpassen.

12. Per wanneer kunnen consumenten met betaalpassen met chip in een winkel betalen?

De periode dat betaald kan worden met betaalpassen met chip is verschillend. Hieronder staat een overzicht van de verschillende betaalpassen.

<i>Creditcard:</i>	De creditcard met magneetstrip en handtekening wordt gebruikt zolang de consument nog geen creditcard met chip en PINcode heeft. Wanneer de winkelier over een EMV-geschikte betaalautomaat voor creditcards beschikt én de consument over een creditcard met chip, dan moet vanaf 1 januari 2005 met de chip betaald worden. Wanneer in deze situatie wordt geprobeerd om met de magneetstrip te betalen in plaats van met de chip, dan geeft de betaalautomaat aan dat de chip gebruikt moet worden.	<i>PINpas:</i>	Wanneer er voldoende PINpassen met chip en voldoende EMV-geschikte betaalautomaten voor het PINnen op de markt zijn, zal de betaalmethode met chip ingevoerd worden. Voorlopig is dit nog niet het geval. Winkeliers zullen hierover tijdig en uitgebreid worden geïnformeerd door een campagne, zodat winkeliers en winkel-personeel op de hoogte zijn van de veranderingen. Naar verwachting in 2009.
		<i>Overige:</i>	Tijdens de invoering van de chip op de PINpas wordt ook het Maestrologo op de betaalpas met chip geplaatst. Nederlanders kunnen hiermee in het buitenland betalen bij winkels die op de EMV-chip zijn overgestapt.

❖ Meer informatie:

Voor meer informatie over de 'Betaalpassen: van strip naar chip. De veranderingen voor winkeliers op een rij', kunnen winkeliers terecht bij het Platform Detailhandel Nederland, telefoon: 070-320 23 45 of e-mail: info@platformdetailhandel.nl.

❖ Toelichting:

- *) De chip is van EMV, deze afkorting staat voor Europay, MasterCard en VISA, de organisaties die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de bewuste chipstandaard.
- **) De betaalpassen die overgaan van strip naar chip zijn de creditcard, de PINpas, de Maestro-pas en andere buitenlandse betaalpassen.